

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ - ПЛОВДИВ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

4000 Пловдив, бул. Шести септември 152, „Легис център“, ет. 3
тел. 032398355, факс 032398356
www.plovdivlaw.org; e-mail: office@plovdivlaw.org

Изм.№ 581/ 13.10.2022 г.

ДО ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

СТ А Н О В И Щ Е

Висш адвокатски съвет:
Входящ №: 2186/2022
Дата: 13.10.2022 г.

От Адвокатски съвет при Адвокатска колегия – Пловдив, представляван от адв. Георги Баев – председател, с адрес гр. Пловдив, бул. „Шести септември“ 152, ет. 3, офис 3-2В

Относно Открита процедура за обществено обсъждане на Наредба за изменение и допълнение на Наредба №1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ,

Във връзка с открита процедура за обществено обсъждане на Наредба за изменение и допълнение на Наредба №1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, Ви представяме становището на Адвокатски съвет при АК – Пловдив:

Заявяваме, че се присъединяваме към подробно разписаните предложения за изменение и допълнение на Наредба №1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Необходимостта от актуална корекция на Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е безспорна и в действителност е твърде спешна. Всички фактори са налице: инфлационни процеси в страната, които засягат както жизненото равнище на адвокатите, така и увеличаването на разходите, необходими за извършване на дейността; заниженото търсене на квалифицирана адвокатска помощ предвид КОВИД кризата и спада в общите доходи на населението; намаляване обема на процесуалното представителство в съда поради забавянето на производствата и КОВИД кризата; липсата на законодателно предвидени мерки за подпомагане и финансиране на адвокатите и адвокатските дружества от страна на държавата.

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ - ПЛОВДИВ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

4000 Пловдив, бул. Шести септември 152, „Легис център“, ет. 3
тел. 032398355, факс 032398356
www.plovdivlaw.org; e-mail: office@plovdivlaw.org

1. Считаме, че възнагражденията за съвети, консултации, проучвания, както и всички дейности, изискващи юридически анализ и становище, **следва да бъдат увеличени**. Консултативният аспект от дейността на адвоката е изключително важен и не по малко отговорен, доколкото адвокатите насърчават охраната на правата и интересите на физическите и юридическите лица да се извършва най-вече предварително, превантивно, поради което и адвокатският труд в тази сфера е необходимо също да намери достойно заплащане.

Конкретното ни предложение касае размера на адвокатското възнаграждение във връзка с т.н. устен съвет и консултация по чл. 6 т.1, които от 30 лв. се изменят на 100 лв. Считаме, че минималният размер на устната консултация по казуси от областта на вещното право, т.е. консултации във връзка с недвижими имоти, независимо дали се касае за тяхното закупуване или за разпореждане със същите, както и за всякакъв вид консултации във връзка с недвижими имоти, следва да бъде в размер на минимум 180 лв. С други думи, предлагаме да се направи нормативно установено разграничение между тези два вида консултации, като по всички останали устни съвети, с изключение на тези по имотни въпроси, възнаграждението бъде в размер на 100. Мотивите за подобна диференциация следва да се търсят в следните няколко обстоятелства:

1.1. Консултациите във връзка с имотни казуси изискват обикновено разглеждането на голям обем от документи и писмени доказателства на място в кантората; извършването на допълнителни справки в Имотен регистър и Агенция по геодезия, картография и кадастър, както и техния съответен анализ; извършването на консултации с други лица – специалисти от областта на кадастъра, вещи лица – оценители на недвижими имоти и др. експерти; проверка и анализ на съдебна практика.

1.2. Консултациите във връзка с имотни казуси често се извършват в устна форма, провеждат се под формата на разговор, при който обаче адвокатът ангажира целия си интелектуален ресурс и предходен опит, за да отговори адекватно и правилно на запитването и проблема на клиента.

1.3. Всичко горепосочено понякога не би могло да бъде отнесено към друг текст от Наредбата, доколкото се извършва еднократно, на място в кантората или чрез телефонни разговори, както и онлайн, по имейл, същевременно, както вече се посочи, изисква огромен интелектуален и дори времеви ресурс на адвоката.

На последно място, макар и не по важност, следва да се отбележи, че консултациите по имотни въпроси ангажират и по-голяма отговорност на адвоката, независимо дали да са извършени в писмена или устна форма - за да изпълни качествено, добросъвестно и акуратно задълженията си, същият е длъжен да обследва представените му въпроси с максимална прецизност и коректност с цел минимизиране на грешки, които биха могли да окажат пряко влияние върху имотното състояние на физическите и юридическите лица. Разбира се, всеки адвокат би могъл да договори по-висок размер на адвокатско възнаграждение по този вид казуси, но предвид обстоятелството, че клиентите често сами познават минималните размери на адвокатските възнаграждения и са склонни да настояват на тях, включително да се пазарят по един твърде неприемлив начин, намираме, че тази диференциация по нормативен ред би отговорила на горепосочените предизвикателства.

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ - ПЛОВДИВ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

4000 Пловдив, бул. Шести септември 152, „Легис център“, ет. 3
тел. 032398355, факс 032398356
www.plovdivlaw.org; e-mail: office@plovdivlaw.org

Конкретното предложение е следното:

Чл. 6 т.1 за устен съвет – 100лв., а ако консултацията касае казус, свързан с недвижими имоти – 180 лв.

2. Присъединяваме се изцяло и към всички предложения за създаването на нови текстове в Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните адвокатски възнаграждения, уреждащи изрични хипотези на предоставена адвокатска помощ – действително е съществено да има конкретно посочване на точно определени минимума на възнаграждения във връзка с процедурите по отделни закони, като производствата по Закона за защита на личните данни, производствата по Закона за защита на конкуренцията и Закона за защита на потребителите.

Конкретно във връзка с тези предложения, заявяваме на първо място, че съдебните производства по Закона за защита на потребителите и Закона за защита на личните данни представляват също толкова специфична материя, както и тези по Закона за защита на конкуренцията, поради което възнагражденията за процесуално представителство по този род дела следва да бъдат минимум 900 лв.

А. Конкретно във връзка с делата по Закона за защита на личните данни:

Делата по Закона за защита на личните данни обхващат изключително специфична материя от областта на правото, която след влизане в сила на Общия регламент за защита на личните данни (GDPR) през 2018г. намери огромен обществен отзвук – тези производства фактически зачестиха, съответно адвокатите започнаха да инвестират допълнително време и усилия, за да отговорят на тези нужди. В действителност, тази материя е твърде всеобхватна, но в голям брой случаи изисква адвокатът да притежава знания и експертиза, включително в области, свързани с облачните услуги, софтуера, хостинг услугите, от една страна, а от друга – да познава много добре практиката на Комисия за защита на личните данни и нейните насоки. Считаме, че всяка специфична експертиза в определена област заслужава да намери заплащане, адекватно на допълнително вложените ресурси за обучения и надграждане в съответната област.

Подобни разсъждения могат да бъдат изложени и във връзка с производствата по Закона за защита на потребителите, поради което конкретното предложение е следното:

Чл. 8 т.10 по дела по Закона за защита на потребителите и Закона за защита на личните данни – 900 лв.

Б. На следващо място, във връзка със защитата на личните данни, през последните няколко години, след влизане в сила на Общия регламент за защита на личните данни през 2018г., който се прилага пряко, и съответните изменения в Закона за защита на личните данни пред 2019г., се налага изготвянето на значителен набор от документи и процедури за всички лица (физически и юридически), които обработват лични данни във връзка с нуждата всички процеси по обработването да бъдат извършени законосъобразно. Поради тази причина, намираме, че за тази услуга, която по своя характер представлява извънпроцесуална дейност, но до този момент се остойностява по

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ - ПЛОВДИВ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

4000 Пловдив, бул. Шести септември 152, „Легис център“, ет. 3
тел. 032398355, факс 032398356
www.plovdivlaw.org; e-mail: office@plovdivlaw.org

аналогия, следва да бъде предвиден отделен размер на адвокатското възнаграждение, а именно да се предвиди отделна точка в чл. 6 от Наредбата:

За изготвяне на документи и процедури по Закона за защита на личните данни – 600 лв.

3. Относно възнагражденията по дела, свързани с процедури по ЗОП

Съгласно сега действащата норма на чл. 8, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения „в производства по обжалване на решението за откриване на процедура, решение за избор на изпълнител или за прекратяване на процедурата на възложител по ЗОП възнаграждението се определя съобразно чл. 8, ал. 1 върху прогнозната стойност; в останалите случаи на обжалване на решения на възложителя - 1000 лв.“

С проекта за изменение на наредбата се предлага в чл. 8, ал. 2, т. 5 числото 1000 да бъде заменено с 1800. Това предлагано изменение би било практически безрезултатно предвид формиралата се постоянна и непроменлива практика на Комисия за защита на конкуренцията и на Върховния административен съд за неприложимост на нормата на чл. 8, ал. 2, т. 5 от Наредбата, довела до постоянно намаляване на претендираните за присъждане адвокатски възнаграждения до размери, ненамиращи опора в нито един текст от Наредбата.

Съображенията на КЗК и на ВАС за неприложимост на нормата са дефинирани в следните две групи:

1/ Противоречие на чл. 8, ал. 2, т. 5 от Наредбата със Закона за адвокатурата:

Застъпено в практиката на ВАС е следното становище: законовата делегация за приемане на минимални размери на адвокатските възнаграждения е чл. 36 от Закона за адвокатурата (ЗА), която разпоредба е посочена и като правно основание за издаване на Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Според чл.36, ал.2 ЗА размерът на възнаграждението се определя в договор между адвоката или адвоката от Европейския съюз и клиента. Изрично е посочено в чл. 36, ал. 4 от ЗА, че възнаграждението може да се уговори само по два начина: 1. в абсолютна сума и/или 2. процент върху определен интерес с оглед изхода на делото. В противоречие с тази законова регламентация в чл.8, ал.2, т.5, пр.1 от Наредба №1 е определен минимален размер, но не върху материалния интерес по чл.8, ал.1, а върху прогнозната стойност на обществената поръчка. Тълкуването на ВАС е, че чл. 36 от Закона за адвокатурата, на основание на който е издадена Наредба №1, не е оправомощила Висшия адвокатски съвет да определя минимален размер на възнаграждението за адвокат върху прогнозната стойност на поръчката.

2/ Прогнозната стойност на обществена поръчка не представлява цена на обжалваемия интерес:

Съгласно трайната практика на ВАС прогнозната стойност е предвиждане (планиране) на средствата за финансиране на съответната обществена поръчка, включително разчетените средства по бюджета на възложителя. Тези средства не могат да се приемат като определен материален актив,

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ - ПЛОВДИВ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

4000 Пловдив, бул. Шести септември 152, „Легис център“, ет. 3
тел. 032398355, факс 032398356
www.plovdivlaw.org; e-mail: office@plovdivlaw.org

който участник ще придобие при определянето му за изпълнител, поради което не могат да се определят като материален интерес при оспорване.

Във връзка с така изложената трайна практика на КЗК и ВАС предлагаме да бъде изцяло променен механизмът при определяне на дължимото минимално адвокатско възнаграждение по дела, свързани с процедури по Закона за обществените поръчки. Един възможен подход е прилагане по аналогия на начина, по който се определя дължимата държавна такса по тези дела. Съгласно чл. 1 (1) от Тарифа за таксите, които се събират за производствата по глава двадесет и седма от Закона за обществените поръчки пред Комисията за защита на конкуренцията и пред Върховния административен съд:

За производството по жалби пред Комисията за защита на конкуренцията се събира такса, определена върху посочената от възложителя прогнозна стойност на обществената поръчка, съответно върху посочената прогнозна стойност на обособената позиция, както следва:

- 1. за поръчки на стойност до 1 000 000 лв. – 850 лв.;*
- 2. за поръчки на стойност от 1 000 000 до 5 000 000 лв. – 1700 лв.;*
- 3. за поръчки на стойност над 5 000 000 лв. – 4500 лв.*

Въвеждането на сходна скала за определяне на минималното адвокатско възнаграждение би довело до определяне на справедлив размер на адвокатското възнаграждение, без да се достига до фрапантни негови размери при обществени поръчки с по-висока прогнозна стойност. При отчитане на практиката на КЗК и ВАС по присъждане на разноси и на горепосочените размери на държавните такси, считаме, че справедлив размер на адвокатските възнаграждения по тези дела би бил в следните рамки:

- 1. за поръчки на стойност до 1 000 000 лв. – 2000 лв.;*
- 2. за поръчки на стойност от 1 000 000 до 5 000 000 лв. – 2500 - 3500 лв.;*
- 3. за поръчки на стойност над 5 000 000 лв. – 4000 - 5000 лв.*

По отношение на производствата по обжалване на решение за избор на изпълнител би могло да се мисли за запазване на препращането към чл. 7, ал. 2 от Наредба №1, но базата за изчисляване на адвокатското възнаграждение да бъде променена от прогнозната стойност на поръчката на стойността на ценовото предложение на участника, обявен за изпълнител по обществената поръчка, като се предвиди минимално възнаграждение в размер на 1800 лв. Този подход обаче крие риск от определяне на прекомерно висок размер на адвокатско възнаграждение при обществени поръчки с висока стойност и от продължаване на практиката на КЗК и ВАС за произволно намаляване на същото.

4. Поради горното, считаме за неотложно всички предвидени минимума да бъдат увеличени - това ще предостави възможност на адвокатите да упражняват дейността си в съответствие с предвидения за целта подзаконов нормативен акт, от една страна, а от друга страна - този

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ - ПЛОВДИВ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

4000 Пловдив, бул. Шести септември 152, „Легис център“, ет. 3
тел. 032398355, факс 032398356
www.plovdivlaw.org; e-mail: office@plovdivlaw.org

изключително важен за честта, достойнството и жизнения стандарт на адвоката аспект, ще бъде регламентиран съразмерно на посочените по-горе процеси, протичащи и в момента в страната.

Председател на Адвокатски
съвет – Пловдив:

GEORGI
DIMITR
OV
BAEV

Digitally signed
by GEORGI
DIMITROV
BAEV
Date:
2022.10.13
10:20:05
+03'00'

Адв. Георги Баев